

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 9. Lutego. V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 29 stycznia.

Dnia 27 nadzwyczajny przy naszym Dworze poseł francuzki Xże Vicenza sprawił wspaniałą i piękną ucztę; na której znajdowało się gości do 400 osob—Xże Madragone szambelan Króla obydwóch Sycylii, nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister przy dworze J. J. Mości wyjechał z tej stolicy — W twierdzy Potach formuje się Batalion garnizonowy na stopniu połowej służby — Za popisanie się w bitwie z turkami 25 września 1809 między wsiami Kalipetra i Kupakli mianowani wojska dońskiego, maior Barabańszczykow podpułkownikiem, Czuhuiewskiego ułańskiego pułku rotmistrz Gruzinow maiorem, Elizawetgradzkiego huzarskiego pułku porucznik Lisaniewicz rotmistrzem, i inni—Imperatorska medycyna-chirurgiczna Akademia ogłosiła nagrody od 50 dukatów medal złoty dla tego, kto by z uczonych i doświadczonych lekarzow opisał, iakie choroby zarazliwe bywają w różnych stronach Rossyi, lub iakie są właściwe rozmaitym narodom w Rossyi mieszkającym? od czego one pochodzą? iakie ich własności przypadki, ciąg i koniec? iaka ich postać? iaki sposób leczenia używany przez doktorow i pospólstwo? iaka proporcya chorych w tej stronie lub w tym narodzie, i w iakim stosunku różnoletni umierają? Termin przesłania takowego opisania naznaczony do 1 czerwca 1812. Druga propozycja, z uręczną podobną nagrodą złotego medalu iest: iakie rośliny Rossyjskie mogą zastąpić po aptekach cudzoziemskie w części lub zupełnie? gdzie one naydują się i na iakiej ziemi rosną? w iakiej liczbie rozmnożyć się zdolne, lub iakie do tego sposoby? Jeżeli są iakie cudzoziemskie rośliny, które nie mogą być zastąpione przez Rossyjskie, na iakiej ziemi i w iakim klimacie można one zaprowadzić? iakie skutki są naszych roślin zastępujących cudzoziemskie, iakie ich siły i iaki naylepszy sposób użycia. Termin przysłania odpowiedzi przeznaczony do 1 czerwca 1812. Rozwiązanie tych zadań może się pisać po rossyjsku, łacinie, francuzku, niemiecku i po Angielsku. Przysyłać się ma one z biletem zapieczętowanym, w którym zawierać się powinno imię i nazwisko Autora, oraz miejsce jego pomieszkania. Dzieło uwieńczone publicznie będzie wstępem do otworzenia listu i poznania autora, któremu na ten czas nagroda przesłaną będzie.

PARYZ 22 stycznia. Listy z Bayonne i Perpignan napelnione są opisaniem przechodu wojsk fr. do Hiszpanii. Ciagle idą regimenta iedne po drugich. Dywizye z Korpusu 8go

Xcia Abrantes ciągną bez przerwy do Biskai. Codziem przez Bayonne przechodzi od 12 do 15 tysięcy: także prowadzą tamtędy wiele haubic, mozdierzzy, kul, granat, i bomb, oraz wszelkiej ammunicyi. Dnia 12 tam przybyły ekwipaże Xcia Neufchatel i Wagram, który w krótkim czasie sam uda się w tamte strony. Dnia 16 wiele batalionow fizylierow gwardyjskich przybyło do Bordeaux. Codziem ekwipaże i adiutańci Imperatorscy udają się ztąd do Hiszpanii. Podobnież przez Perpignan ciągną pulki z Włoch i departamentow południowych na wzmocnienie armii Marszałka Augereau w Katalonii. Tam udają się regimenta włoskie i niektore francuzkie.

Z BAYONNE donoszą że G. Suchet wtargnął do Walencyi, i o mil 8 od murów stolicy tej prowincyi pod Segorbes rozłożył się. Dodają że w Walencyi bunt powstał, i że Józef Napoleon sam udać się zamysła dla podbicia tej części kraiu. G. Suchet ogłosił amnestya dla wszystkich Arragończykow znajdujących się u Insurgentow, którzyby tylko powrócili w pewnym czasie do domu. W całej Biskai, iak piszą z Bilbao, wszyscy urzędnicy władzy cywilney złożeni zostali, a na ich miejscu ustanowione są władze wojskowe fr: toż samo ma nastąpić w Alava i innych prowincyach na brzegu lewym rzeki Ebro położonych. Podobno między warunkami, traktatu w Fontenebleau przed 3ma laty między Francya a Hiszpanią zawartego, był ten szczególny że przestrzeń kraiu, rozciągająca się między Piryneami a Ebro, miała być przyłączoną do Francyi, a przeto zapewniają teraz, że ta część kraiu będzie przyłączona do tego ostatniego Państwa.

Oczekują także ważnych wiadomości, względem nowego podziału kraiw Niemieckich, który w krótce ma nastąpić. Powiadają że armia północna pod rozkazami Marszałka Oudinot Xcia Regio ma być znacznie wzmocniona: iuż za pozwoleniem Ludwika osadziły wojska francuzkie twierdzę Breda i Bergelopzoom. Papiery hollenderskie spadają z powodu iż niepowraca Król tego narodu, i że niewyjaśniają się polityczne odmiany. Jakiekolwiek one są, wypadek osobliwy w tych dniach niemoże nie zastanawiać uwagi, a ten iest że obligacye, pochodzące ieszcze z długow, które Austria zaciagnęła, kiedy posiadała Szląsk całą, na tej prowincyi oparte, od lat 60 niewspominane, ani iednego razu nieopłacone, w iednym tygodniu podniosły się od 9 procentow do 26, i rozumieją że ieszcze wyżej podwyższą się. G. M. Kruzemark przysłany iest

z Berlina, iak powiadaia, w waźniejszych interesach od tych, które w czasie pierwszej podróży traktował.

Dziś zgromadzenie prawodawcze zamknęło obrady swoje przeszloroczne; a d. 1 lutego rozpocznie sessyę na rok 1810 między wielu ciekawemi znajdowali się Król Bawarski, Xże Prymas, wielu posłów zagranicznych mocarstw; i najzacnieysi cudzoziemcy. Dnia tego kilkadziesiąt woicownikow przy odgłosie muzyki wniesli do sali 80 chorągwi zdobytych pod Espinosa, Burgus, Tudela, Samosierra, i w Madrycie. Prawodawcy sprawili dla tych żołnierzy wspaniałą ucztę. Z tey okoliczności rozmaite mowy slyszeć się dały: między wszystkiemi najpiękniey tłumaczył się Prezydent Fontannes—Zapewniaia, że Imperator mianował do Senatu za członkow, Kardynała Maury, hrabiow Daiean i Fontanes. Auditorow 120 otrzymało stopień radzcow stanu—Wiele wozow ładownych złotem i srebrem przyszło do tutejszey mennicy.

LONDYN d. 12 stycznia. D. 9 obywatele stolicy zgromadzili się na ratusz dla naradzenia się względem proźby niedawno królowi podaney. Jednomyślnie postanowiono, są to wyrazy ich opinii, że Lordmayor, Alderman i całe obywatelstwo Londynu ma prawo podawać swoje proźby królowi na tronie siedzącemu, że oni przez upoważenie dla terażniejszego monarchy niechcieli użyć tego prawa w czasie ostatniego zgromadzenia, że postępek sekretarza stanu ażeby proźba nieinaczeby była oddaną tylko przez posrednictwo kancelaryi sprzeciwia się wszelkim przywilejom miasta i t. d. Wadressie d. 14 grudnia do Króla wyrażono, że boleścią widzieliśmy smutne skutki rozmaitych wypraw, do których woyska angielskie były użyte. Przy końcu roku 1808 wierni poddani okazali żal swój z powodu zawiedzionych nadziei i haniebney konwencyi w Cintra i dotąd boleimy że niebyło należytego sądu względem tego nieszczęśliwego wypadku. Równie iest rzeczą smutną przypominać los oplakany drugiey armii na półwyspie zgromadzoney pod walecznym wodzem Moore; to woysko piękne wposród Hiszpanii rzucone, było w niebezpieczeństwie niewoli. Wielki lecz nieszczęśliwy dowodzca musiał nakoniec w ucieczce szukać zbawienia. Bez względu na takie doświadczenie trzecia wybrana porządna armia pod rozkazami G. Wellesley miałażyby bydź zaprowadzoną do szrodka Hiszpanii nie oglądaiąc się na potęgę i obróty nieprzyaciół! Daremna waleczność angielska; próżne usiłowanie; ta armia będzie musiała, naprzykład pierwszej, po okropnym krwi przelewie, szukać ratunku w nagłym ustępie przed nieprzyacielem, którego mieliśmy za zwyciężonego, a który iednak pozabierał tyle tysięcy naszych rannych. Ta strata została iak wszystkie inne bez wysledzenia: owszem dano tytuł pełny chwały temu wodzowi, który tylko okazał dla chluby niepotrzebną waleczność. Mimo tylu przeciwnych doświadczeń widzieliśmy nową wyprawę ieszcze nieszczęśliwszą i haniebniejszą nad przeszłe. Przeciagniona aż do rozwiązania losu monarchii austryackiey wylądowała na za-

razliwe brzegi rzeki Escaut. Tam zginęły tysiące naszych walecznych żołnierzy, sposobem godnym politowania, nieoddawszy narodowi najmniejszey posługi. Nader bolesną iest rzeczą mówić o wyprawie, którą uprojektowali uskutecznił minister za niezdatnego przez swoich współtowarzyszow ogłoszony. Przy takich za granicą klęskach narod doświadczył wewnątrz rozdwoienia i skarbow rozproszenia. Tajni radzcy wdali się w nikczemne spory i intrygi. Prosiemy więc nappokorniey ażeby W. K. Mośe rozkazał wysledzić iak nayscisley te wielkie zbrodnie narodowe—Woyska nasze w Portugallii będące coraz barzieszy zbliżaią się do brzegow, ażeby tym łatwiey dostać się mogły na statki. Z Lizbony donoszą że tam przybyło iuż wiele regimentow iazdy i znaczna liczba artyleryi—Pani Clarke ogłosiła że przedsięwzię wydać na widok publiczny listy wszystkie, które z powodu oskarżenia Xcia York do niey pisane, były dotąd w tajemnicy—Nieprzestaią mówić o niezgodzie nowych ministrow—

Nieprzechodzą pocieszaiące nowiny z Indyi wschodnich. Nader smutne bydź mogą skutki niezgody między władzą cywilną a woyskową. Nieukontentowanie przeszło do officerow armii naszej z rodowitych Indyjanow zaciagnionej. Rząd tameczny wydał rozkaz ażeby w terażniejszych rozruchach nikt do portow niebył puszczony: mianowicie cudzoziemcy pod żadnym pretextem niemogą na brzegi lądować. Już wiele osob podeyrzanych poszło do więzienia. Biegaia wieści, że fregaty francuzkie pokazały się na morzach Indyjskich. Ostatnie depesze niepotwierdziły zaięcia miasta Musulipatnam przez Insurgentow, lecz mówia że oni obrali straszną pozycyą na brzegach Gunga i że tam zostać przedsięwzięli dopóty aż zadosyc stanie się ich żądaniom. Główna kwatery woysk Indyjskich Seapoys założona w Seringapatnam dawney stolicy Typpoşaiba: ci Insurgenci mieli złączyć się z woyskami Nizam, i przedsięwzięć sposoby ogulney komunikacyi, której szrodkiem ma bydź teraz pomienione miasto.

Z Ameryki północney iest wiadomość że na kongresie wniesiono projekt ażeby zbrojne statki przytrzymały wszystkie okręty angielskie, któreby przeznaczone były z ich ładunkami nie do portow oyczystych lecz do obcych. Te okręty miałyby zostać w portach Ameryki do tego czasu ażby opłaciły cło naznaczyć się mające. Od wszystkich towarow angielskich z osad i z rękodzielni ma bydź placony podatek. Kiedyby opłaciły się okręty nasze, iuż im żadna przeszkoda niema bydź czyniona w ich powrócie do Anglii. Ten projekt ieszcze niewziół pewnego toku; rozkazano tylko wydrukować i na inney sessyi poddać do rozbioru—Kongres uznał na wniesienie P. Gilles, że list okolny posła naszego Jackson barzo obraża stany ziednoczone Rząd i pospółstwo, i że przedstawie nieprzyzwoitym sposobem postępowanie władzy krajowej. Kongres obowiązał się uroczyście nietraktować z P. Jackson, i cały lud amerykański będzie wspierać w potrzebie to przedsięwzięcie. Mówia że P. Gilles zaproponował Kongressowi nieprzyacielskie środki przeciw-

ciwko Anglii i Francyi. U nas przełożono Margrabiemu Wellesley ażeby odwołał P. Jackson, i dla tego zakomunikowano iego list okolny do stanów d. 15 listopada pisany—Wydatki stanów ziednoczonych wyliczone na rok 1810 na 15 mill: i pół; przychody niewynoszą nad 12 i pół mill: dollarow. Podwyższone więc podatki, albo pożyczka, muszą nadgrodzić niedostające 5 mill.

FRAKFORT d. 23 stycznia. Już jest rzeczą pewną że woyska francuzkie zatrzymają się w Niemczech i tam zimować będą. Zaden więcey korpus niepójdzie do Hiszpanii, oprócz regimentow włoskich będących w Tyrolu, które podług odgłosu mają udać przez Turyn na Perpignan dla wzmocnienia armii M. Auge. reau. Z Francyi przychodzą dla W. woyska wielkie transporta mundurów i innych potrzeb. M. Davoust ogłosił że żołnierze i officerowie na kwaterach nie mają prawa niczego wymagać od mieszkańców, lecz są obowiązani żyć własnym kosztem. Wszystkie woyska Xiążąt ligi reńskiey powróciły do swoich krajów i już na zimowych leżach rozłożyły się.

Gońcy liczni biegną do dworów państw Niemieckich; ieden wyprawiony z Londynu do Wiednia, drugi Turecki z Paryża przebiegli d. 22 przez Phortzheim. Bawarya gotuje się do zaięcia nowych krajów w swoją posiadłość. Królewicz ma mieszkać w Saltzburgu: biega pogłoska, że się ma ożenić z księżniczką saską Hildeburghausen. Poseł francuzki Graf Otto udał się do Wiednia: w Lintz wystrzałami z dział był powitany i uroczyscie przyjęty—Regiment iazdy letkiey Xięstwa Bergu, podług listów officerów, otrzymał nowe nazwisko Proporców; które właśnie z czerwonymi chorągiewkami pomiędzy żołnierza rozdane zostały. Ten regiment udaie się razem z gwardyą do Hiszpanii, i spodziewa się do niey bydź wcielonym.

Cesarz austr: pracuje nad przywróceniem upadłego kredytu. Kiedy już bankocetle przestały płynąć z prowincyi odstąpionych podniósł się ich bieg dosyc znacznie—Wiedeńczykowie zawsze przywiązani do swojego monarchy dali na nowo osobliwszy dowód swojego przywiązania. Otrzymawszy niektórzy audyencyą u Franciszka 2go, przełożyli że chcą przenieść na rękę Cesarzowę z Offen do Wiednia, że rozebrali już stacye między siebie, że nakoniec proszą tylko o pozwolenie. Cesarz nieprzygotowany na taki wypadek niemógł natychmiast odpowiedzieć, ścisnął za rękę mówcy i odszedł do gabinetu niechcąc okazać zbytęznego rozręwnienia. Szambelan więc wyszedł i w imieniu monarchy odpowiedział deputowanym, że ich życzliwe chęci będą natychmiast doniesione Cesarzowey, dla której zapewne staną się balsamem—Arcy Xiążęta mają otrzymać uposażenie po 150000 ryńskich.

SZTOKOLM d. 23 stycznia. Przybył nakoniec do tey stolicy dawno oczekiwany Xiążę następca tronu. Dnia 7 w Swinesund był spotkany przez wyslaną deputacyą. Płynął szalupą tą odnogą przedzielającą Norwegia od Szwecyi przy głośnych okrzykach ludu dwóch narodów, na brzegach zgromadzonego: iednych za sobą unosił żalosc, drugim przedstawował pociechę. Kiedy przeszedł most i wstąpił w gra-

nice Szwecyi znalazł wielu Magnatów, na których czele stojąc Radzca stanu Adlersparre powitał Xcia w następney myśli. Wolny wybor, rzekł, przez mądrego, Króla i lud szlachetny, przywiązanie Twoje do starożytnego wolnego i mężnego narodu sprowadziły Cię na tę ziemię. Łzy wdzięczności szlachetnych i dzielnych Normanow ci towarzyszyły: Naturalni iego bracia i przyjaciele spotykają Cię oczekując od twoich przymiotow bezpieczeństwa i szczęścia. Rozerwana cierpiąca i zakrwawiona Szwecya potrzebuie prawdziwey cnoty i mądrości: poznała swoją niemoc żywiąc tak długo dumę i próżność: pragnie teraz ażeby ręka doświadczona przywróciła iey wyczerpane siły i ugruntowała iak obywatelską wolność tak polityczną udzielność, ażeby ku wspólnemu szczęściu ziednoczyła wszystkie klasy, ażebyś Xże podniósł nauki, których byłeś przyjacielem w sąsiednini kraiu. Szwecya ze łzami radości i nadziei wita swego Xcia i przyszłego Króla. Rycerstwo szwedzkie, to swietne woysko obywatelow, podziwienie swiata, pójdzie z radością za udzielność swojej oyczyzny przeciwko samey śmierci, kiedy tylko znajomey slawy Xże prowadzić go będzie do dzieł bohatyrskich i niesmiertelności. Naygoręcey życzą aby szczęście i ukontentowanie nigdy nieodstępowało Xcia na tey drodze pełney trudow i niebezpieczeństw: to życzenie iest wspólne dla moiey oyczyzny. Przez mądrość doświadczoną i cnotę niczym nieporuszoną Xże niemożesz nieznać że w tym zawodzie zdarzyć się może niewdzięczność i zapomnienie na naywiększe dobrodzieystwa, lecz to są zwyczajne ułomności ludzkie, które zwyczajnie stawiają na zawadzie każdemu wielkiemu i cnotliwemu mężowi. Oyczyzna moia ma ludzi nieskażoney wiary i czystey mądrości: przewiduję że ich wdzięczność połączona z poznaniem twoich Xże naylepszych chęci o dobro narodu, sprawią dla Cię dni pogodni i wesole. Zna dobrze naród szwedzki że nie chęć panowania, ani próżny blask tronu, lecz że prawdziwa usilność służenia krajowi panuje w twoim sercu. Obywatelską cnotą, czystemi obyczajami i mądrością przywiązałeś do siebie lud szczery węzłem gorącej miłości. Szwecya uznaje z tym otwartym i mężnym narodem, że potrzebuie odzyskać wyczerpane siły, i już widzi w tobie Xże dobroczyncę, ba samą nadzieją zmniejszyłeś ciężary. Miłość narodu, to swiatło teraz zapalone będzie dla Cię niezłomnym zawsze przedmurzem.

Deputowany od ludu Graf Rosen powitał Xcia w tey treści. Wspomnienie cierpień ukochaney oyczyzny, utrata nadziei iey ratunku, radość widzenia dziś powracającego pokoju, razem z godnym Xciem przenikają uczuciem głębokiem wszystkich Szwedów i budzą ich do miłości prawdy, słusznosci i cnoty. Znaomość wolności własney i współludzi, pełna siły do zwyciężenia naystraszniejszych niebezpieczeństw, dosyc łagodna do osłodzenia boleści, iest prawdziwą zasadą szlachetnych i wielkich czynności: ona iest w charakterze twoim Xże! i my na niey zupełnie polegamy. Wyższy nad wszelkie podchlebstwa, widzisz we łzach narodu cały, który cię stracił; i czujesz dostatecznie iego uczucia; cóż ia więcęcy na zaletę przy-

dać mogę? pozwol tylko powiedzieć że droga oyczyna moja ufa w tobie Xże pełna nadziei iż po nuygwałtowniejszém wstrząśnieniu ulecysz iey rany. Bogdayby twoie cnoty miały odpowiednią w iak naywiększey masie nadgrode! Bogdayby szczęście uwieńczyło twoie przedsięwzięcia. Bogdayby starożytny naród odzyskał pod twoim berłem wewnętrzną spokoyność i zewnętrzne poważenie, które miał przedtym a które niedawno, niestety, podobno na zawsze utracił! Lecz oddalmy wspomnienie okropnych czasów, a z wdzięcznością całuyemy tę rękę która nas wydobyła z przepaści i darowała nam, dla naszego szczęścia, godnego Xcia. Twoiey opiece wszyscy polecamy się.

Doktor Brunnius imieniem duchowieństwa tak powitał., „Ze wszystkich rozkazcw, które w 6oletnim życiu odebrać mogłem, nayświętsze dla mnie iest zlecenie powitania Xcia na tym brzegu. Dla wyrażenia dostatecznego co ia i Szwecya czuie, trzebaby pędzła Apellesa i wymowy Demostenesa, i to nie byłoby żadną nieprawdą przed Bogiem: tak daleko twóy wybor na tron szwedzki wszystkich przenika. Światły i sprawiedliwy Xże niecierpi cienia podchlebstwa ani potrzebuie wyliczania swoich zasług, więc powiem tylko o naszej nadziei. Twoią pracą staraniem, i maiątkiem prawie, założyłeś szkołę w Fridericia i instytut w Friderikshall: religia oczekuje z teyże samey ręki pewnego światła, ażeby od niewiary i przesądow oczyszczoną była. Postępowanie twoie w Norwegii iest rękoiymią że przedsięwezmiesz naydzielniejsze szrodki do uleczenia ranskrwawioney w ostatnich latach oyczyny moiey iże przywrócisz iey starożytną chwałę. Wiem pewnie Xiaże! iż każdy słuszny szwed, a takich u nas iest wielu, przenikniony tym darem Opatrzności, gorliwie z boiaźnią i zupełnem posłuszeństwem dopomoże Ci dzwigać straszny ciężar Rządu, który przyymiesz nie przez żadną chęć panowania, lecz przez czystą miłość ludzkiego rodzaju. Oddaie drogiey pamięci Xcia całe duchowieństwo i mnie samego.“

Odpowiedziawszy Xże na pierwszą mowę w wyrazach w przeszłej gazecie umieszczonych, rzekł na drugą, iż nigdy niezapomni tych wyrazow uprzejmych, iakiemi został powitany na granicy: a co do duchowieństwa podziękowawszy za wyrazy przychylne powiedział te słowa „Religia ożywia i roziaśnia czarne godziny tak Panujących iako i poddanych; prawdziwe światło prowadzi do pewnego i pożytecznego celu: będzie więc usiłowaniem moim utrzymywać te filary obywatelskiego towarzystwa—Niepodobieństwo wyobrazić iak poruszający był widok męża stojącego na granicy dwóch narodow, pierwiey walczących teraz braterską miłością związanych, z których ieden z boleścią i żalem tracił godnego Xcia, lecz wspaniale oddawał Pobratynskiemu, a ten drugi z radością naywiększą przyymował swojego następcę tronu. Po tém rozrzewniającém pożegnaniu od Norwegii i przywitaniu od Szwecyi daley poiechał Xże Augustenburg: lud zebrany pelen radości i nadziei pochodniami oświecał drogę aż do Tanum, dokąd przybył Xże d. 7 o godzinie 11tey wieczorem, i tam pierwszy nocleg odprawił. D. 8 o 12stey z rana wyiechał; w drodze w czasie mgły wieśniacy oświecili domy: o 11stey wieczorem przybył Xże do Udevalla.

Za pozwoleniem Cenzury — W Drukarnii Redakcyi Kuryera Litt :

przyięty uroczyście przy odgłosie dział i okrzykach ludu: miasto było oświecone, i tak daley przez całą Szwecyą podróż odprawił do Drottingholm, dokąd d. 19 przybył powitany od Stanow: nazaiutrz oddał wizytę Królowi i Królowey.

DREZNO d. 25 stycznia. Na rachunek Króla otworzono w Lipsku u kupcow Frege pożyczkę miliona i pół talerow na 5ty procent—Deputacya Gallicyyska ciągle tu bawiąca pisala do Administracyi powiatu Zamoyckiego o łaskawém iey przez Króla przyięciu. Deputat Wielopolski wyiechał dziś do Krakowa, Badini wkrótce oddali się, zostanie ieden Hrabia Zamoycki, który częste miewa audyencye prywatne u Króla. Kommissarz fr: do ustanowienia granic G. Pelletier czeka na gońca z Paryża względem nieporozumienia co do posady zup solnych Wieliczki; i przeto odgraniczenie zawieszono zostało—D. 18 skończył życie znakomity Officer i dobry obywatel Roman Matusiewicz plac-komendat w Kielcach, mąż pelen odwagi i słuszności—Rada centralna handlu nad Wartą wydała odezwę do obywatelow Poznańskiego deprtmntu ażeby dla podniesienia rolnictwa przemysłu i ożywienia handlu korzystać chcieli z konwencyi Elbląskiej d. 15 października 1807 przez Marszałka Soult i G. Yorck oraz Hrabiego Denhof dla dobra Xięstwa Warszawskiego zawartej, która zapewniła wolny spław produktow przez kraie pruskie; przedsięwziela Rada przez siebie handlować niedaiać żadnego zysku przekupniom, przedsięwziela korzystać ze zniesionego monopolium ażeby godnie odpowiedziała dobroczynnym zamiarom Napoleona: przeto Rada ta postanowiła mieć własne statki i prosto komunikować się z kupcami zagranicznymi. Projekt ten był przedstawiony Magistraturze ekonomii krajowey i ministrówi wnetrznemu—Przybył tu poseł pruski Bucholz i miał d. 25 wstępna u Króla audyencyą—D. 21 nadciągnął tu regiment gwardyi konney dziś przybywa piesza. Reszta armii przybędzie do kraiu do końca tego miesiaca. Wszędzie z okrzykami przyymomane iest powracające rycerstwo—Część Xięstwa Barreyth ma bydź przyłączona do Saxonii

ROZNE wiadomości. Cesarz austr wydał rozkaz ażeby ton mowienia i pisania z powodu powroconego pokoju odmieniony został. Obligacye austr: na Szląsku podniosły się w Amszterdamie do 55 procentow—W Hiszpanii Anglicy opuszczaią Badaioz. Jest pogłoska że d. 1 stycznia wybuchnęła insurrekcyja w Cadix i spaliła niektore okręty. Podług lis ow armia angielska portugalska stoi w Coimbra, Visco i Branco, i iuz miała nieiakiie utarczki z francuzami, Junta wydała manifest zapalający pospolstwo do wytrwania, z wyrazem przedsięwziętych środków dla napelnienia skarbu, i że armie będą pomnożone 100 tysiącami, że oraz po fabrykach robi się 100 t. pik i tyleż puinałow—Napoleon bawi w Paryżu. Do deputowanych z kollegiow wybierczych powiedział że tron dla dobra Francyi tak iest potrzebny iak słońce. Na popisach, kiedy rozhukany koń unosić zaczął monarchę, porucznik wystąpił z szeregow i wstrzymał za cugle: dziękuię kapitanie, rzekł Napoleon; w iakim regimencie, N. Panie? odpowiedział porucz: w Gwardyi, rzekł Imperator uśmiechając się.